

Fiüggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszlón, I., Foghtüy-utca
5. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, közgazdasági és furdöugyi hetilap.

Felölös szerkesztö és kiadótulajdonos:
halmaji BOR JÁNOS.

Megjelenik minden vasárnap.
Elöfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengö. Vidéki előfizetöknök
2 pengö 50 fillér. — Lapzártá
pénteken délelött 11 órakor.

Hírdetések olcsó díjszabás mellett feivétetnek: Kovács Kálmán „Bocskay“-könyvnyomdájában, Hajdusoboszló, I., Horthy Miklós-út 2. sz.

Az elmúlt hét...

külpolitikai eseményei közül két esemény emelkedik ki, mint olyan, amely Magyarországot elsősorban érdekli. Egyiknek közvetlen részesei vagyunk és ez Csáky István gróf külügyminiszterünk belgrádi látogatása, a másik: Hitler Adolf beszéde, mely méltán kelthetett figyelmet az egész világon.

Magyarország és Jugoszlávia, a két világháborus ellenfél eljutott odáig, hogy a magyar külügyminiszter a jugoszláv kormány meghívására Belgrádba utazhatott. A magyar közvéleményt a látogatás örömmel töltötte el, mert ebből igazolódott, hogy a két ország között az ellentétek és a válaszfalak sohasem voltak oly erősek, mint azt a világháborus győzők — melyek ma már csak a mult rossz emlékeiként élnek bennünk, — szertették volna.

A közeledés nem indokolatlan. Összefüz bennünket a mult és a jelen egymáshoz közelhozó ereje. A két nép évezred óta él egymás mellett. Történelmüknek számos oly fejezete van, melyből megállapítható, hogy kettőjük összefogása és barátsága mindkettőjük számára értéket jelentett. A régmultban az ozmánység nyugati előretörésének idején a magyar hadak ezen a földön akarták megakadályozni a félhold uralmának további növekedését és ezekben a harcokban vállvetve küzdött a magyarral a szerb nép. Ezekben a harcokban esett el Csáky István külügyminiszterünk egyik öse is. Az egymástól való eltávolodás ideje a közös monarchia kiépítésének idejére esik, amikor önálló magyar külpolitika hiányában elsősorban közös monarchikus érdekeket tartottak szemelött, melyek legtöbb alkalommal ellentétesek voltak a magyar érdekekkel.

A világháborut mindkét nép becsülettel küzdötte végig, melynek ideje alatt a vitézségen és bátorságon át csak kimélyült az egymás iránti tisztelet. Utána Magyarország haladéktalanul

felismerte előnyeit a két ország közti közeledésnek és ezt a célt szolgálta Horthy Miklós 1926-ban Mohácson elmondott beszéde.

A világháboru utáni régi rendszer szappanbuborékként vált semmivé s ekkor egyre jobban háruáltak el a két ország közötti akadályok. Az ifju Jugoszlávia elsőnek érzekelte, hogy a versaillesi békerendszer építménye tartós nem lehet és amint a most folyó háboru megindult, oly politika folytatására tért át, mely nem zárta el a lehetőséget, hogy közeledhessen az uj, igazságos Európát felépíteni akaró tengelyhatalmak felé. Ennek a közeledésnek utját egyengeti Magyarország, mert nincs akadálya annak, hogy Jugoszlávia magyar kapcsolatain keresztül ne igyekezhessen a maga számára méltó helyet biztosítani az uj Európában. A két nép közötti barátság elmélyülését rokon-szenyvel fogadják a tengely két fővárosában és ebben Délkelet-európa békés helyzetének stabilizálását látják, amely biztosítéka lehet ennek a természeti kincsekkel dusan ellátott ország további fejlődésének. Jugoszlávia

és Magyarország mezögazdasági államok, de a magyar agrárizmus mellett mi már oly fejlett iparral rendelkezünk, hogy Jugoszlávia legnagyobb forgalmát épen velünk bonyolítja le, így tehát a személyi barátság gazdaságilag is kellően megalapozott.

Hitler Adolf, a német nép vezére kedden beszédet intézett a német munkássághoz, melynek hangja tulszárnyalta a határokat. Megindokolta miért kellett háboruba lépni a német népnek, melytől a régi világrend el akarta venni az élethez való jogát és az életlehetőséget. Leszögezte, hogy most már nem is a német nép harcol az angolnal, hanem két világ áll harcban egymással. A régi ragaszkodik vérrrel, vassal és tőkével szerzett pozícióihoz és nem enged a feltörö uj nemzetek számára érvényesülési teret. Az uj világ reá van kényszerítve, hogy legyözze a régiek hatalmát és harc utján szerezze meg további jogát az élethez. A beszéd azzal fejeződött be, hogy a német nép ezt a küzdelmet is sikerrel fogja befejezni, mert nincs hatalom, amely legyözhetné.

Sok dolog változhatik.

A magyar parlamenti és politikai munka közvetlenül a karácsonyi szünet előtt, ezen a héten is teljes erővel folyt, újabb 8 óras, söt interpellációs napon ennél is hosszabb üléseken. Nemcsak a belpolitikai, hanem külpolitikai aktivitásunk is felfokozott volt. Utóbbi annyira figyelemreméltó, hogy az egész világ érdeklődését magára irányította. Amíg a magyar külügyminiszter belgrádi tárgyalásával szolgálta a magyar-jugoszláv jóviszonyon tulmenöen a szövetséges tengelyhatalmak ügyét, addig a képviselöház és egyidöben a felsöház is tanácskozott. Utóbbi a költségvetést tárgyalta. A képviselöház két fontos igazságügyi javaslatot is elfogadott. Az egyik az igazságügyi szervezeteket szabályozza és egyebek közt az eddigi négy év helyett ismét három évben állapítja meg az ügyvédi joggyakorlat idejét. Megállapították, hogy a korábban nagyon tulsufolt ügyvédi pályán, amelyet előzőnlöttek a zsidók, akiknek száma kétszer meghaladja a keresztényekét, a zsidótörvények és

területgyarapodások következtében megszünik a tulsufoltság, úgyhogy előfordulhat, — különösen, ha az uj zsidótörvény szigorú intézkedéseket hoz, — hogy hiány is mutatkozik majd ügyvédekben. Ez is indokolja a joggyakorlati idő mérséklését és azt is, hogy az egyetemeken a keresztény ifjuság számára ne állítsanak akadályokat. Ez a törvény ugyancsak lehetőséget ad arra, hogy a hitbizományi alapítólevelek rendelkezéseit megváltoztathatják. Ezzel kapcsolatosan a földkérdés rendezése érdekében is a Ház minden oldalán a hitbizományi kérdés gyökeres rendezését kívánták annak hangsúlyozásával, hogy — miként a miniszterelnök is mondotta korábban, — a hitbizomány ma már tulhaladott álláspont.

A másik igazságügyi javaslat a rehabilitációról szól. Több évtizedes kívánságnak tett ezzel eleget a kormány. Arról van itt szó, hogy olyan bünözök, akik ez elszennvedett ítélet után jó utra tértek és a büncelemény elkövetésétől hosszabb idő telt el, kérhetik a

biróságtól rehabilitálásukat. De nemcsak az utólagos rehabilitációt teszi lehetővé a javaslat, hanem bizonyos hátrányos jogkövetkezmények alól mentesítést adhat az ítélet kihirdetésekor. A bíróság a mentesítést akár a fél indítványára, akár hivatalból kimondhatja, ha a cselekmény csekély sulyu, erkölcsi szempontból menthető és ha az elítelt egyénisége alapján fel lehet tenni, hogy a jövőben nem követ el bünceleményt. A fiatalokat eleve kiemeli a törvény a hátrányos jogkövetkezmények alól, kivéve azt az esetet, ha a fiatal katonai büntetett, vagy hütlenséget követ el. A rehabilitáció sebeket kíván gyógyítani a legmagasabb keresztény erkölcs, a megbocsátás és az emberszeretet szellemében.

Sokat foglalkoztatta a közvéleményt és a politikát a miniszterelnöknek az a beszéde, amelyet a székelyföldi értekezleten mondott. Érdekes volt ebben az a kijelentése, hogy az Európa sorsát intéző két vezér előtt is rámutatott arra, hogy Erdély nemcsak azért kell, mert egy darab föld, történelem, sok magyart jelent, vagy kincset, hanem azért is, mert Magyarország uj feladatait, a többnemzetiségü ország vezetését erdélyi emberek nélkül semmiféle kormány sem tudja megvalósítani. Ezután arról szölt, hogy sok ember azt hiszi, hogy a pokolból a mennyországba lehet jutni. Mi most a purgatoriumban élünk. Jobb lehet a helyzetünk, ha összefogunk és erősen összetartunk. Ez fontos, mert többnemzetiségü országot nem lehet vezetni anélkül, hogy a magyarság egyet ne értsen. A másik szempont: rengeteg munka áll előttünk, nincs sok időnk veszedésre. Okosabban kell felépíteni az országot. Utalt a régi és az uj gondolkodás közti különbségre. A felfogás közületivé vált. A közületi felfogás azonban csak lálszólag változott meg, az egyéni életben megmaradt a mult század individualista felfogása: mindenki harca mindenkivel szemben. Ezért nem sikerült közéleti problémákat megoldani, mert az emberek csak a szájukkal mások, de a könyökükkel még a XIX. századból valók. Erdélyben más volt a helyzet s az itteni közületi felfogásra szükség van. Figyelmeztetett arra is, hogy ne tekintsük a jelenlegi állapotokat stabilnak. Sok dolog változhatik, hiszen láttunk háborukat keletkezni egyik napról a másikra. Vannak még nehézségeink, elsősorban a román határ felé, amelyekre még nem látunk megoldást. A ma problémái változó nehézségek, amelyekkel leleményességgel kell szembenéznünk.

Hozzávalók:

25 dkg. liszt,
1/2 csomag Dr. Oetker-féle sütőpor,
10 dkg. cukor,
1 csomag Dr. Oetker-féle vanillincukor,
1 egész tojás,
3 evőkanál tej,
5 dkg. vaj.

Ezen anyagból sima tésztát gyúrunk, gyűrűket, percekét formálunk belőle, tojássárgájával megkenjük és jó meleg sütőben sütjük.

Receptkönyvet kiadására nagyon küld
Dr. Oetker Á. gyár,
Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Dr. Oetker sütőporral!

Szeretet.

Igy karácsonyt — ki tudná megmondani? — hány vezércikket és hány szónoklatot szenteltek már annak a fogalomnak, amit kifejez ez az egyszerű magyar szó. Szinte a fülünkbe rágták, a lelkünkbe marták már első tipegésünktől kezdve azt a ragaszkodást, hálát, megbecsülést és odaadást, ami összesítve fejezi ki azt a fogalmat, amit szeretetnek nevezünk. A különböző vallásokban alig van tétel, vagy parancsolat, amelynek ne a szeretet lenne a rugója. A mindennapi életben az egymással való találkozások elhangzott köszöntések, a baráti kézfogások, vagy a csókok mind ennek a jegyében látnak napvilágot. Nem különös-e mégis, hogy ennek ellenére a szeretet hiányzik leginkább az emberiség életéből?! Szent János apostol, Krisztus legkedvesebb tanítványa, akire a keresztfán függve édesanyját is rábízta, elgyengült öregségében, amikor már beszélni nem tudott, egyre azt hajtogatta hiveinek, hogy „Fiacskám, szeressétek egymást.” A keresztyén hitet — a gondolkodók szerint — épen a szeretet különbözteti meg más vallásoktól. Ezek után megdöbbenve kérdezzük, hogy azok a Krisztus hitét valló országok, amelyek a szeretet jegyében nőttek fel és immár 2000 esztendeje nemcsak az anyatejjel szívják magukba ezt a fogalmat, hanem az öröklésen kívül törvényeikben is intézményesen részesei, még belső társadalmi berendezkedésük tekintélyes megnyilvánulásában is nélkülözik ezt a szeretetet. A töke és a munka irgalmatlan harcában elsikkadt az embert az állattól megkülönböztető legszebb tulajdonság, a kenyérért való irgalmatlan viaskodás kiölte, mesterségesen kiirtotta belőle az együvé tartozandóság tudatát.

A most keletkezőben levő új világ egyik legvonzóbb tétele épen ez a szeretet, a másik ember megbecsülése, amit a kor szellemének megfelelően szociális érzésnek neveznek. Nekünk mindegy, hogy milyen jelzővel illetik, mi csak azután sóvárgunk, hogy visszatér az állapot, nyomtalanul söpörje el a vérben fogant új szellem és legyen valóság az aggastyán-apostolnak az a kívánsága, hogy „Fiacskám szeressétek egymást”.

Az a megszámlálhatatlan baj és keserűség, a sok vér és gonoszság mind abban leli magyarázatát, hogy az ember megfélekedett a keresztyénség legnagyobb és Krisztus egész szellemiségét magában foglaló fogalomról, a szeretetről. A háborúk végtelen sorozata és az öns célokot követő eljárások során megdöbbenően kiontott vér, az a tengernyi könny, amely a fájdalom nyomán bugygyan ki a szemekből, mind-mind annak a következménye, hogy az eszes ember, Isten legszebb és legtökéletesebb alkotása, megfélekedett természetének és lényegének elmaradhatatlan részéről: a szeretetről.

Hány intézményünk van, amely a gyermekvédő otthontól kezdve az aggok menedékházaig szinte állami feladatként kezeli a szeretet gyakorlását, mert csak így tudja rákényszeríteni az embert arra, hogy ne feledkezzen meg önmagáról. Még elgondolni is szédületes gyönyörűség azt az állapotot, ha csak egy elenyésző hányada válna tette és valósulna intézményé annak a sok szónak, cikknek és elmélkedésnek, amelynek középpontja a szeretet. Így karácsonyt dörbenünk rá sivárságonkra, amikor a betlehemi kisded jászolában látjuk, megtévesztve a szeretetnek akkora fokát, amelyekorára Istennek még a legkiváltóságosabb szentjei sem képesek. Milyen sok, magabaszállás és neki-rugaszkodás születik a szeretet ünnepén, hány családban érlelődik meg az az elhatározás, hogy legalább abban a szűk körben, ahol naponta élnek és küzdenek a holnapért, elsimítják maguk között az ellentéteket és igaz lélekkel, egymást megértő szeretettel fognak dolgozni, de mihelyt leég a karácsonyfa apró gyertyája, füstté válik a jószándék is és marad minden a régi. Így van ez a családban, de még inkább a társadalom szélesebb rétegeiben, arról pedig a mai világpolitika véresen zavaros helyzete bizonyodik, hogy az országok között — fájdalom — a nyomát is nehezen találjuk meg a szeretetnek.

Eladó házudvar Az I. tized Dankó-utca 12. szám alatti 2 szoba, konyha, nyári-konyha, kamara és ólakból álló, villanyvilágítással ellátott, jókarban levő családi ház 180 négyszögletes udvarral a főtér közvetlen közelében eladó. Értekezni lehet: a helyszínen, Rácz József tulajdonossal.

A vízkárokkal kapcsolatos adótörlesztések és leírások érvényesítése.

Az elemi károknak minősülő vízkárok folytán az érdekeltek felszólítottak elemi károk bejelentésére, ami nagyrésztben meg is történt. A vízkárok, mint elemi csapások, bármilyen eredetűek legyenek is, az 1940. évi XXII. t.c. értelmében adóleírásra adnak jogot. Ha tehát a vízkárt bejelentették, ezzel az eljárással az adófizető eleget tett kötelezettségének, a további eljárás már hivatalból történik. Csupán még arra kell figyelmet fordítani a kárfeleteli jegyzék közzététele alkalmával, hogy az elemi kár mérve helyesen és a valóságnak megfelelően lett-e jegyzékbe foglalva, mert ennek arányában törlik a károsodás évében az ingatlanulajdonos nevében álló földadót. A törlési jegyzékbe foglalt kármegállapítás ellen, ha az sérelmes, felszólásnak van helye, 8 napon belül a törvényhatósági bizottság gazdasági albizottságához.

Az ezévi nagymérvű és tekintélyes jövedelem elmaradását jelentő vízkárokból kifolyólag még más adótörlesztés, illetve helyesbítésre is figyelmeztetni kívánjuk az adózó közönséget, de különösen a bérlő és felesbérlő társadalmat is.

A jövedelem 20 százalékát meghaladó csökkenése a következő évben maga után vonja a rögzített jövedelemadó felmondását. Most ez a körülmény majdnem minden birtokosnál előfordult. Tehát az adózók január hó folyamán éljenek a jövedelemadó felmondás jogával, mert egyébként az 1939. évi bevétel alapján 1940. évre kivetett jövedelemadójuk fog újból rögzíteni, vagyis megmaradni 1941. évre.

De különösen figyelmeztetni kívánjuk a bérlőket és felesbérlőket — akinek jövedelme ugyszólván semmi sem volt, hanem inkább ráfizettek a bérletre, mert a bérek nagyrésztét meg kellett fizetni, így még a munkájuk és vetőmagjuk értéke sem térül meg — ennek folytán a rájuk kivetett kereseti adómegállapításokat, kivetéseket, ugyancsak január hó folyamán okvetlen mondják fel, mert kereseti adókivetésük az előző évi alapon lesz megrögzítve és megállapítva, annak ellenére, hogy jövedelmük, keresetük nem volt, a bérletre ráfizettek.

Ugyanígy kell eljárni azoknak a bérlőknek is, akik bérletük nagyságánál fogva, jövedelemadóval is meg voltak adóztatva. Ezeknek nemcsak a kereseti adót, de a jövedelemadót is fel kell mondani.

Azok a földbérlők pedig, akiknek bérletük megszűnt a szerződés lejártá vagy megszüntetése folytán, kérjék a kir. adóhivatalnál, az elmaradt jövedelem folytán, a kereseti adójuk törlesztését.

A piac legforgalmasabb helyén

3 üzlethelyiség (kirakatos)

együtt, esetleg egyesével is **örökáron eladó.**

Cím megtudható a Kovács-nyomdában.

SZEMLELŐDÉS

Bukarestben a román frontharcosok a múlt vasárnap tüntetés-szerű nagygyűlést tartottak. Mérgek kijelentések hangzottak el ismét. Persze az egész gyülekezés éle most is a magyarság ellen szólt. Az aug. 30-iki bécsi döntés a remegő, kuncsorgó Romániának garanciát nyújtott arra az esetre, ha a döntésből kifolyólag Magyarország részéről támadás érne. Ennek a garanciának a háta mögött és védelme alatt lesipuskáznak s fenyegetőznek most a román urak ellenünk. Nálunk magyaroknál nem keressük az ellentéteket. Azt azonban látjuk, hogy ezt az egész komédiát hatósági utakon át mesterségesen szitják. Ha a románok ezzel most étvágyukat lecsillapíthatják és izlésüknek ez megfelel, mi türelmesen megvárjuk, míg egyszer a petróleumvilág elmulik odaát. Mert most a petróleum és benzín tartja bennök a lelket. Ez nem megvetendő érték ebben a háborús világban.

Most látszik meg, hogy milyen volt a városi, községi közigazgatás a románok által megszállott erdélyi és keletmagyarországi területeken. Az lopott és sikkasztott, aki akart. A tisztelt sikkasztók a kivonuláskor elinaltak nagyobb hazájukba és most ott sikkasztanak s lopnának, ha hozzáférhetnének. Soha sem lesz többé Romániának olyan jó dolga, amilyen volt Erdélyben és a keleti magyar részeken. Aki éhes, szegény, koldus volt a reggelen, kikéredkedett a megszállott „tartományba”, itt a lopott, sikkasztott pénzből jól megszívta magát, anyagilag megpocakosodott, otthon ur lett. Ezért van oda Marosvásárhely, Szatmár és a többi városok s falvak, meg Tusnádfürdő pénze. Atmentették Romániába. Ezzel is szerencsések lettek a románok, mert a leszámolásnál legrosszabb esetben majd petróleummal fizetnek.

Miért?

Írta: **Körner Gézané.**

Mért hordanak a fények árnyakat?
És a vágyak megnyírbált szárnyakat?
Mért laknak közel mosolyok, könnyek?
Nevetésnél sirni miért könnyebb?
Mért vigságnak szomszédja a bánat?
Mért prédája élet a halálnak?
Mért éretnye bűn a szőszölőja?
Bűnök nélkül mért nem visz ut jóra?
Mért rokon a gyűlölet, szerelem?
Miért kettős minden élet-elem?
Bölcső, koporsó az élet fája:
Könny és mosoly gyümölcse, virága.

HIREK.

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor prédikál Demjén Ferenc lelkész, fél 11 órakor gyermekistentiszteletet tart Kovács Lajos vallásitanító-lelkész, délután 2 órakor bibliát magyaráz Loós András segédlelkész.

A **délkeleti Tiltalmas-tanyai iskolában** délelőtt 9 órakor prédikál Fehér János segédlelkész.

— **Istentisztelet és urvacsoraszta** a **leventék részére.** A református vallású leventék részére a jövő vasárnap — december 22-én — délelőtt fél 11 órakor urvacsoraszta kapcsolatos istentisztelet lesz.

FÜRDŐKÖZLEMÉNYEK.

Irja: VERESS BÉLA.

A fürdő körül.

A napokban — szokásomhoz híven — kint jártam a fürdőtelepen. Amint ott szemlémet tartom, egyszer csak látom, hogy egy jól öltözött ur közeledik a fürdő bezárt kapuja felé. Utána egy ember hatalmas bőröndöt cipel. Mikor megérkezik a bejárathoz, ahordár leteszi a bőröndöt, az ur pedig pénzt ad oda neki, mire az sietve eltávozik.

Kíváncsi érdeklődéssel mentünk a kapu felé, ahol megtudtuk, hogy az ur — fürdővendégünk óhajtott volna lenni. Most érkezett Nagy-károlyból, kereskedő. Előadta, hogy ő csak most ért volna rá a fürdőzésre, sajnálja, hogy a fürdő nincs nyitva, így kénytelen — Félixfürdőbe utazni.

Rövid elbeszélése ez a történeteknek. De mint Phaedrus vagy Aesopus tette, vonjuk le ebből a tanulságokat. Mert van nem is egy, hanem három!

1. Kétségbe nem vonható tény, hogy téli időben is százával lennének fürdővendégeink, ha arra alkalmas gyógyépületünk s fürdőnk lenne.

2. Ha egy üzletben az ember sorozatosan nem tudja azt megkapni, amit akar, akkor más üzletbe is ellátogat s végül — ottragad.

3. A hordár eljárása — tisztelt a kivételnek — a szoboszlói vendéglátást példázta. Mert elképesztő az, hogy ne akadjon egy ember — akár bérkocsis, akár hordár — aki felvilágosítsa az érkezőt, hogy a fürdő nincs nyitva! Engedték, hogy egész a fürdőig elfáradjon csak azért, hogy a viteldijakat zsebretehessek.

Az „Országjárás” c. idegenforgalmi szaklap legutóbbi számában a következő cikket olvashatjuk: „A Gellért pezsgőfürdő kibővítését tervezi a fővárosi gyógyfürdők igazgatósága. A vezetőség, értesülésünk szerint, az uszodát lezáró félkörű szarítótérasz helyén melegvizű medencét kíván létesíteni, amely 620 sugáru félkör alapterülettel s a víz szintje alatt beépített pihenőpadokkal nyerne megoldást. Ezt a medencét természetesen szintén termál gyógyvízzel töltik meg, hőfoka pedig 37—38 C. fok lesz. Ez a kis melegmedence elsősorban azok számára készül, akik a pezsgőfürdőt gyógycélok ből látogatják és a nagyobb medence „pezsgő” életétől távolabb, zavartalanul kívánják átengedni tagjaikat a meleg termálviz gyógyító erejének. A medence — amely egyébként kivitelben teljesen hozzá fog simulni a pezsgőfürdő stílusához — körülbelül 60 köbméter vizet fogad majd magába.”

Amint már egy ízben e helyen megírtuk, a város közönsége az 1941. évre a városi fürdőtelepen pezsgőfürdőt fog létesíteni, amely megoldásával, de egyébként is országos érdeklődésre tarthat számot s az előirányzott bevétel biztosítására szolgál. Az „Országjárás” cikke azért érdekes, mert abból láthatjuk, hogy ugyanakkor, amikor Hajdusoboszló egy pezsgőfürdő létesítésével foglalkozik, az ország egyetlen másik hasonló fürdőjének a kibővítését tervezik. Ez is azt bizonyítja, hogy jó és helyes utakon járunk, amikor az 1941. évi esztendő eredményét egy

pezsgőfürdő létesítésével akarjuk bebiztosítani. A cikk egyébként még arra is alkalmas, hogy a Gellért pezsgőfürdő kibővítésének tervezetéből hasznos következtetéseket vonjunk le.

A Magyar Városok Országos Szövetségének évi jelentése sok érdekességet közöl a magyar városokról. Többek között egy táblázatot is, mely a megyei városok legutóbbi 4 esztendejének pótlódási százalékát mutatja ki. Ebből az érdeklődő megállapíthatja, hogy az ország 45 megyei városánál Hajdusoboszlón kívül csak 5 városban csökkent az utóbbi négy év alatt a pótlódás, és pedig jelentéktelen mértékben néhány százalékkal, 10 városban ugyanannyi, mint 4 év előtt, míg 29 városban jócskán emelkedett. Hajdusoboszlón az utóbbi 4 év alatt (1936—1940. között) a pótlódás esés 24 százalék volt, s bizony a 29 város közül igen soknak a pótlódása ugyanakkor legalább 30—50 százalékkal, sőt még nagyobb mértékben emelkedett. Olyan megyei város pedig, mint Hajdusoboszló, ahol 10 év alatt felére esett volna a pótlódás, nincs.

Nem kell hozzá nagy meglátás, ha azt mondjuk, hogy ezt a hőforrást s azokra épített létesítményeket okozták. Máskülönben Hajdusoboszló a legkedvezőtlenebb körülmények közé került volna. A város vagyona pedig semmi-ből 5 millió pengő, főleg emelkedett. Ha ugyan egyáltalán fel lehet értékelni azt a mérhetetlen kincset, amely ma a város birtokában van!...

— **A Leánybibliakör** karácsonyi műsoros délutánja. Amint már lapunk legutóbbi számában jelentettük, a Református Leánybibliakör az idén is megrendezi karácsony első- és másodnapján a szegény iskolás gyermekek felruházása javára szokásos vallásos, műsoros délutánját a központi iskola emeleti nagytermében. A vallásos műsoros délutánon lesznek szavalatok, énekszámok, ezenkívül színre kerül Okos Gyula „A legboldogabb karácsony” című 2 felvonásos vallásos ifjúsági színműve, mintegy 18 szereplővel. Részletes műsort lapunk legközelebbi számában hozunk. A műsoros délutánra ezuton is mindenkit szeretettel hív és vár Református Leánybibliakör.

— **Iskolalátogatás** a református elemi iskolákban. Szendi István állami körzeti iskolafelügyelő a református elemi iskolákban az emult héten a szokásos évi látogatását megkezdte.

— **A világitást korlátozó, zárórát szabályozó kormányrendelet megjelent.** A világitást huszonöt százalékkal kell csökkenteni. Közbiztonság biztosítása nélkül nincs csökkentés. Disz- és reklámvilágítások tilosak. Nyilvános étkezőhelyiségben a falukban éjjeli fél 12 óra, városokban éjjeli 12 óra a záróra. E rendelettel összefüggő intézkedések dec. 12-én léptek életbe.

— **Hozzá tartozóinak**, ismerőseinek örömet szerezhet egy üveg izléssesen adjusztált **Földi-itallal.** Fajborok, tea-rumok, finom likőrök, kisüsti pálinkák, valamint mindenféle fűszerárak legelőnyösebb bevásárlási helye: **Földi Imre fűszer és itáláru kereskedése, Hajdusoboszló, II., Törökdomb-utca 12.** (Hajdu-utca sarok.)

— **Erdélyben** megállapították, hogy a vetőmagvakat nem számítva, 420 waggon buzára, 300 waggon tengerire lesz szükség tavaszig az élelmezésre.

— **Százezerre** tehető azoknak a magyaroknak a száma, akik hazatelepítésre várnak. Romániából, Bukovinából, Bessarabiából, Franciaországból, Belgiumból lesznek visszatelepítések.

— **Református zsinatot** tartott a magyarországi református egyetemes egyház az elmúlt héten Budapesten. A keletmagyarországi és erdélyi kálvinista egyházak visszatérése folytán szükségessé vált intézkedéseket foglaltak az egyház törvénykönyvébe.

— **A Magyar Élet Párt** országos propaganda bizottságának elnöki tisztségére dr. vitéz Martsekényi Imrét, sajtócsoportjának elnöki tisztségére pedig dr. Mezey Lajost választották meg. A pártgyűlésen Megay Károly országgyűlési képviselő fontos párt-szervezési ügyekben szólt fel.

— **Karácsonyra cukorpótadagot osztanak ki.** A hivatalos lap december 13-iki számában közzétett földművelésügyi rendelet a nyári befőzési cukor helyett a karácsonyi ünnepekre cukor-pótadag szétosztását teszi lehetővé. A rendelet szerint az ország egész területén a december 16-tól 22-ig terjedő hétre szóló minden cukorjegyzelvény a megállapított cukorfejadagon kívül egységesen további 10 deka cukor vásárlására jogosít. Hymódon pl. egy öt tagú család fél kg. cukorhoz jut hozzá, ami különösen a vidéken, ahol 7 deka a heti cukoradag, igen jelentős.

— **A német légitámadások** Anglia legszebb városait, tengerparti kikötőit, élelmiszer, olaj, kőszén raktárait nagyszabású tönkretombolták. Talán nem túlozzuk a dolgot, hogy ha a károk óriási nagyságát egyelőre meg sem tudják állapítani. Az angol haderő Egyiptomban, Líbia határmenti területeinél, Abesszinia és más keletafrikai részeken is támadólag lépett fel. Az Északamerikai Egyesült Államok segítségét Angliában minden pillanatban várják.

— **A magyar-délszláv béke és örök barátsági szerződést** dec. 12-én Belgrádban ünnepélyes külsőségek között megkötötték gróf Csáky István magyar és Cincár Markovits jogszláv külügyminiszterek. Gróf Csáky István mondta: A kölcsönös bizalom és barátság szülte e szerződést, mely biztos garancia arra, hogy népeink sikerrel járják a közös utat. A délszláv kormány kitüntető szívelyességgel fogadta gróf Csákyt, akit pár napra zergevadásatra is meghívtak a karinthiai Alpeselek erdőseibe.

— **A magyarországi népszámlálásra** vonatkozó törvény végrehajtási utasítása a napokban megjelent. Január 31-iki állapot lesz irányadó. A népszámlálással kapcsolatosan egész sereg szociális kérdés kerül elbírálás és adatfelvétel alá. A népszámlálás 1941. február elsején veszi kezdetét. A népszámlálók hatósági közegekként működnek közre és így tekintendők.

— **Eljegyzési hír.** Hamvai Kovács Sándor ny. kir. ítélőtáblai főtiszt leányát, Idát, eljegyezte Taar István malomtulajdonos fia, Taar Imre. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Hajduvármegye törvényhatóságának** tegnapi közgyűlése elhatározta, hogy a vármegyei közellátás zavartalan lebonyolítására 300 ezer pengő összegű hitelt vesz igénybe, úgy hogy ezzel az összeggel a tökeszegény kiskereskedőket fogja segíteni.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasság-ki hirdetések: Fehér Lajos és Kerékgyártó Lidia, Szabó Kálmán és Loós Lidia, Dr. nemes Sebessy Geönczy József és Czeglédy Erzsébet, Bak István és B. Kis Ágnes. Házasságok kötöttek: Rácz Jenő és Dobozi Margit, Nagy Imre és Király Etelka, Márton Gábor és B. Tóth Zsófia, Kerekes Vilmos és Bordán Piroška, Vári József és B. Tóth Juliánna, Juhász Jakab és Argyilán Irén, Herczeg János és Somogyi Etelka, Rácz Sámuel és Szerepi Etelka, P. Szücs Károly és Rédey Magdolna. Születések: Pálczer Imre leánya Margit, K. Tóth Sámuel fia György, Juhász Imre leánya Mária, Kaszás Lajos leánya Juliánna, Király Lajos leánya Margit, Borbély Károly fia Károly, Dobi Gábor fia István, Csehi István fia Zoltán-László, Oláh Géza fia Attila, Domonkos Lajos fia Lajos, Zabol Árpád fia Árpád, Dobi István fia Miklós, Tar Gyula leánya Irma, Vágó Lajos leánya Juliánna, Bende Irén fia András. Halálozások: Császi Imre 12 hónapos, Szénási Margit 6 hónapos, Molnár Sándor 9 napos.

— **A MÉP. országos értekezletén** — dec. 16-ikán — a hajdusoboszlói választókerületek részéről dr. Békésy Jenő m. kir. kormányfőtanácsos, kerületi vezető és dr. vitéz Simon Árpád kir. közjegyző, kerületi titkár vesznek részt.

— **Dec. 31-én bevonják a régi 10 pengős bankjegyeket.** A Magyar Nemzeti Bank felhívja a közönség figyelmét arra, hogy az 1929. évi február hó 1-i kelettel elállított 10 pengős bankjegyek bevonási határideje ez év december 31-én lejár. A Magyar Nemzeti Bank intézetei és kirendeltségei e bankjegyeket kicserélés végett e határidőn túl 1941. december 31-ig elfogadják.

— **A Máv. téli menetrend ma lép életbe.** A Máv. vonalakon dec. 15-étől kezdődően a téli menetrend lép életbe. Változásokat legközelebb ismertetjük.

Háztartási mindenek leány
kerestetik 1941. január hó 1-re.
Erdeklődni lehet:
Major-utca 41. szám alatt.

— **A hajdusoboszlói hullámfürdőépítéssel** kapcsolatban tanácsadásért és utbaigazításért több ezer pengőt kért, Krasznér Ferenc budapesti, csillaghegyi lakos. A Hajdusoboszló város vezetősége által hozott elutasító végzést a vármegyei kisgyűlés is magáévá tette.

ad. 5786—1940.

Felhívás.

Felhívom a kereskedőket, hogy a december 16—22-ig terjedő egy hétre szóló mindhárom fajta (12 dkg., 24 dkg., 36 dkg.) cukorjegyzelvényre, — ha az a szokásos két héten belül ki lesz váltva, — 10—10 dkg. cukor-mennyiséggel többet szolgáljanak. Hajdusoboszló, 1940. dec. 15.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

10,906—1940.

Hirdetmény.

Értesitem az érdekelteket, hogy az 1941. évre vonatkozó közmunka öszszeírásai jegyzékek 1940. december hó 9-től 1920. december hó 23-ig a városi adóhivatal hivatalos helyiségében közszemlére ki vannak téve, ahol is azok bárki által megtekinthetők. Hajdusoboszló, 1940. december 9.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

Bocskay Mozgó

heti műsora:

Dec. 15-én, vasárnap: Pompás új magyar vigjáték: **Párbaj semmiért.** Sok nevetető, mókás fordulat, ötlet és szerelem. Főszereplők: Nagy Alice, Csontos Gyula, Somlay Arthur, Pataky Jenő, Berky Lili, Pethes, Bihary stb. Nagyszerű kísérő műsor. Aktuális magyar hiradó.

Dec. 18-án, szerdán: Nagyszerű magyar szimfónia: **Pusztai szél.** Főszerepben: Lázár Mária, Jávor Pál, Rajnai Gábor stb. Kísérőül: **Szellemek földje.** Izgalmas dzsungel film. Új hiradó.

Dec. 19-én, csütörtökön: Gyönyörű marokkói légiós, izgalmas, megható film: **Három kadett** és a pompás kísérő műsor. Hiradó.

Dec. 21-22-én, szombaton és vasárnap: Nagyszerű új magyar énekes, zenés film: **Hazafelé.** Főszerepben: Fedák Sári, Mészáros Ági, Csontos Gyula stb. Kísérő műsor: **Miki és a papagáj,** színes Miki-film és Magyar hiradó.

Előadások kezdete: vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor, hétköznap 6 és 8 órakor.

— **Hajdúvármegye** közigazgatási bizottsága és kisgyűlése dec. 13-iki ülésén Rásó István alispán elnökölt. A közigazgatási bizottság vitéz Kovássy László kir. gazdasági felügyelő jelentése alapján már most intézkedéseket tett a tavaszi vetőmagok idejekorán való biztosítására. Kabán, Püspökladányon, Tetétlenen, Nádudvaron az őszi gabonaneműeket csak 60—70 százalékban tudták elvetni. A kisgyűlés a hajduszoboszlói iparostanonciskola II. sz. főhivatású tanári állás szervezését jóváhagyta.

— **Vitéz Kósa Vince** állami polgári iskolai igazgató-szakfelügyelőt a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a marosvásárhelyi tankertületi főigazgatóságához szakelőadói minőségben kirendelte. Amilyen örvendetes e kiváló tanügyi szakférfiú megérdemelt előhaladása, épen olyan nagy veszteség Hajduszoboszló város társadalmára, amelynek vitéz Kósa Vince mindig különös megbecsülésnek és közszereplésnek örvendő vezetőtagja volt.

20,287—1940.

Hirdetmény.

Az árellenőrzés hatályosabbá tétele érdekében az árellenőrzés országos kormánybiztosától 30,500—1940. sz. körrendeletben kapott utasítás alapján a város piacterén a „Bertóti“-féle üzlethelyiség sarkán levő villanyoszlopra a fontosabb élelmiszer fogyasztói árákról hirdetőtáblát függesztettem ki.

Felhívom a fogyasztóközönség figyelmét arra, hogy a hirdetőtáblán feltüntetett áraknál magasabb árat ne fizessen ki, hanem az ár túllépőket vagy órszemes rendőrnek, vagy Kátai István árnyilvántartási megbízottnak (városháza fsz. 14. sz. szoba) azonnal jelentse be.

Hajduszoboszló, 1940. december 6.
Dr. Márton Gábor
polgármester.

20,457—1940.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter ur 164,409—1940. VIII. számú rendeletével megengedte, hogy mindazon természetes személyek részére, akik a fennálló együttesen kezelt közadótartozásukat 1940. dec. 31-ig teljesen kiegyenlítik, 2 százalékos kamattérítési kedvezményben részesíthetők legyenek.

Hajduszoboszló, 1940. nov. 22.
Dr. Márton Gábor
polgármester.

— **Rendelkezések a zsirellátás biztosítására.** A zsiirtermelés fokozása érdekében a földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a 100 kg. élősulyt el nem érő zsiirsertéseket, továbbá a 60 kg. élősulyt el nem érő hussertéseket és malacokat sem köz, sem magánhasználat céljára folyó hó 15-től kezdődőleg nem szabad levágni. A tilalom nem vonatkozik a kényszervágás esetére, valamint arra az esetre, ha a sertést állatorvos megállapítása szerint gazdaságosan nem lehet hizlalni. A vágási tilalom alól a községi előjáróság felmentést adhat abban az esetben, ha a hizlaló takarmányhiány miatt képtelen a hizlalást tovább folytatni. A felesleges készlethalmozások miatt a földművelésügyi miniszter azt is elrendelte, hogy magánfogyasztásra csak saját hizlalású sertést szabad levágni.

— **Időközi tisztújító közgyűlést** tart ma délelőtt 11 órakor Hajduszoboszló megyei város képviselő-testülete Rásó István alispán elnöke élén. Betöltés alá kerül a megüresedett I. oszt. városi aljegyzői s az esetleg megüresedő II. oszt. aljegyzői állás.

20,886—1940.

Hirdetmény.

Földművelésügyi miniszter ur rendelete kimondja, hogy cukorjegyre jogosult, ha más hatóság területére költözik, új lakóhelyén csak úgy kaphat cukorjegyet, ha régi lakóhelyének hatóság által kiállított ételmezési kijelentőt magával viszi. Felhívom a közönséget, hogy más hatóság területére való költözés esetén ételmezési kijelentőjét saját érdekében kérje ki és vigye magával új lakóhelyére.

Hajduszoboszló, 1940. nov. 28.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

19,840—1940.

Hirdetmény.

Értesitem az érdekelt földtulajdonosokat, hogy az újabban érkezett elemikár jegyzékek 1940. december 1-től 1940. december 15-ig bezárólag a városi adóhivatal hivatalos helyiségében a hivatalos idők alatt közszemlére ki vannak téve, hol is bárki által megtekinthetők. A közszemlére való kitétel utolsó napját követő 15 napon belül Hajdúvármegye közigazgatási bizottság adóügyi albizottságához címzett írásbeli felelőbeszések a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóságnál nyújthatók be.

Hajduszoboszló, 1940. december 2.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

20,017—1940.

Árverési hirdetmény.

1. Hajduszoboszló megyei város tulajdonát képező következő üzlethelyiségek:

a Bazárépület I. számú (Bertóthy-féle),
a Mészárszék épület I. sz. (Dóka-féle),
a Mészárszék épület II. sz. (Dóka-féle),
az Árucarnok I. sz. (Parácsi-féle),
az Árucarnok VIII. sz. (Juhász Lajos-féle),
az Árucarnok X. sz. (Juhász Lajos-féle),
az Árucarnok XIII. sz. (Weinberger A.-féle),
az Árucarnok XV. sz. (Davidovics Ella-féle),
az Árucarnok XVII. sz. (Davidovics Ella-féle) üzlethelyiségek az 1940. évi december hó 20. napján, délelőtt 11 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó nyilvános árverésen bérbeadnak.

2. A bérleti időtartam 1941. évi január hó 1. napjától kezdődő 3 év.

3. A kikiáltási összeg az üzlethelyiségeknél:

a Bazár I. sz. helyiségnél évi 1155 ar P.

A Mészárszék épület I. sz. helyiségnél évi 400 ar P.

A Mészárszék épület II. sz. helyiségnél évi 260 ar P.

az Árucarnok I. sz. helyiségnél évi 1200 ar P.

az Árucarnok VIII. sz. üzlethelyiségnél évi 181 ar P.

az Árucarnok X. sz. helyiségnél évi 181 ar P.

az Árucarnok XI. sz. helyiségnél évi 216 ar P.

az Árucarnok XV. sz. helyiségnél évi 160 ar P.

az Árucarnok XVII. sz. helyiségnél évi 160 ar P.

4. Árverelni szándékozik az árverés kezdete előtt bánatpénzként a kikiáltási összeg 50 százalékát kötelesek az árveréssel megbízott kiküldöttek kezéhez lefizetni, amely összeg az árverezők tekintetében a képviselő-testület döntéséig visszatartatik. Egyébként a magasabb ígért 50 százalékáig kell azt kiegészíteni, a legtöbbet ígérő tekintetében nyomban.

5. A képviselőtestület az árverés eredménye tekintetében és az ígéretek között szabadon dönt.

6. Részletes feltételek a városi ügyésznél megtudhatók.

Hajduszoboszló, 1040. dec. 10.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

A hajduszoboszlói kir. jbiróságtól, mint telekkönyvi hatóságtól.

4847/1940. tk. sz. I. 392/1939.

Árverési hirdetmény-hívatás.

Szeghalmi Miklós szentadorjáni lakos végrehajtatónak — Balogh Gyula és neje Karácsony Vilma kabai lakos végrehajtatást szenvedők ellen indított végrehajtatási ügyében, a telekkönyvi hatóság a végrehajtatási árverést 518 P. tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a Kaba községben fekvő s a kabai 878. sz. tkvi betétben A. + 1. sorsz. 2066. hrsz. alatt felvett, a Beltelekben elfekvő s B. 7., 8. sorsz. szerint Balogh Gyula és neje Karácsony Vilma nevében álló 1075. ö. i. sz. 305 négyszögöl területű házasudvarra 1040 P. kikiáltási árban a C. 5. sorsz. 2189—1935. tk. sz. végzéssel, Varga Gábor és neje Kovács Lujza javára bekebelezett lakhatási jog fenntartása mellett elrendelte.

Az árverést 1940. évi december hó 30. napjának délelőtt 10 órakor Kaba községvárosánál fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el, ha az árverés megtartását a Kabai Takarékpénztár kéri; az árverés alá kerülő ingatlant, ha az árverés megtartását a végrehajtatók közül dr. Hunyadi Béla kéri 1145 P, ha Szeghalmi Miklós kéri 1392 P vételárnál alacsonyabb áron eladni nem lehet. (5610—1931. M. E. sz. r. 21. §-a).

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százalékára kell kiegészíteni.

Hajduszoboszló, 1940. évi szeptember hó 16. napján.

Dr. Szabó Antal sk., kir. jbiró.
A kiadmány hitelül:
Szücs, kiadó.

1871—1940.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy kiskoru Deres Etelka és Margit tulajdonát képező VII. Petőfi-u. 12. szám alatti házastelek nyilvános árverésen folyó évi december hónap 16. napján, délelőtt 10 órakor a városi árveszék utján bérbeadatik a városháza emelet 9. számú helyiségében. Az árverési feltételek dr. Csiha István ügyésznél megtekinthetők a délelőtti hivatalos órák alatt.

Hajduszoboszló, 1940. nov. 16.

Dr. Geönczy József
h. árvaszéki ülnök.

20,125—1940.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város polgármestere eltiltotta 1941. január 1-től kezdődő hatállyal Debrecen város területén tartani szokott országos vásárokon, heti és napi piacokon zsidóknak a helyfoglalását. Ez időtől igazolnia kell minden kereskedőnek, hogy nem zsidó. Az erre vonatkozó igazolás a helybeli kereskedők részére a városházán, emelet 9. sz. hivatali helyiségben szerezhető meg a délelőtti hivatalos órák alatt.

Hajduszoboszló, 1940. nov. 20.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

— **Államosítják az ármentesítő társulatokat.** A pénzügyminisztériumban már hosszabb ideje foglalkoznak azzal a tervvel, hogy az ország összes ármentesítő társulatait államosítsák. Illetékes körök egyöntetű fel fogása szerint az a rendszer, amely az ármentesítő társulatokkal szemben ma is érvényben van, nem tartható fenn a jövőben. A Felvidékkel, Kárpátaljjal és Erdéllyel megnagyobbított Magyarországnak teljesen át kell szervezni az ármentesítés ügyét és az ármentesítés kérdését a jövőben egy kézben kell összefogni. A mostani rendszer nagy hibája, hogy egyes ármentesítő társulatok nagy vagyonnal, egyesek pedig adóssággal működnek és nincsen meg közöttük a szükséges együttműködés. Értesülésünk szerint rövidesen miniszteri rendelet jelenik meg, amely az összes működő ármentesítő társulatokat egységes irányítás alá helyezi. Az egész ország területére kiterjedő Ármentesítő Hivatalt állítanak fel és az összes érdekek figyelembe vételével rendezik a jövőben az árviz elleni védekezést.

— **370 millió mázsza a világ buzakiviteli feleslege.** A római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet jelentése szerint a világ 1940. évi buzatermése 1100 millió mázsara tehető, azaz 5 százalékkal kevesebb mint tavaly és 10 százalékkal kevesebb, mint 1938-ban. A négy legfontosabb kivitelállam jelenlegi feleslege, tekintettel a gazdasági évről áthozott készletekre, 360 millió q-ra tehető. A kisebb kivitelországok körülbelül 10 millióra tehető feleslegeit figyelembe véve a kivitelre váró buzamennyiség 370—380 millió méter mázsara becsülhető, amely egyenlő az 1928—1929. évi rekord-eredménnyel. A világ behozatali szükséglete a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet becslése szerint legfeljebb 130 millió mázsara tehető, úgyhogy a mostani gazdasági év végén körülbelül 250 millió mázsás buzafelcsés várható.

Hirdessen a
„Független Hajduság“-ban.